

На основу члана 20. став 5. Закона о хемикалијама („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10 и 92/11) и тачке 8. став 5. подтачка 11) Одлуке о оснивању Агенције за хемикалије („Службени гласник РС”, број 78/09),

Управни одбор Агенције за хемикалије на седници одржаној 22. децембра 2011. године, донео је

ПРАВИЛНИК
о садржају безбедносног листа

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописује се ближи садржај безбедносног листа.

Члан 2.

Безбедносни лист садржи податке сврстане у 16 поглавља, и то:

- 1) Поглавље 1. Идентификација хемикалије и подаци о лицу које ставља хемикалију у промет;
- 2) Поглавље 2. Идентификација опасности;
- 3) Поглавље 3. Састав/Подаци о састојцима;
- 4) Поглавље 4. Мере прве помоћи;
- 5) Поглавље 5. Мере за гашење пожара;
- 6) Поглавље 6. Мере у случају удеса;
- 7) Поглавље 7. Руковање и складиштење;
- 8) Поглавље 8. Контрола изложености и лична заштита;
- 9) Поглавље 9. Физичка и хемијска својства;
- 10) Поглавље 10. Стабилност и реактивност;
- 11) Поглавље 11. Токсиколошки подаци;
- 12) Поглавље 12. Екотоксиколошки подаци;
- 13) Поглавље 13. Одлагање;
- 14) Поглавље 14. Подаци о транспорту;
- 15) Поглавље 15. Регулаторни подаци;
- 16) Поглавље 16. Остали подаци.

Поглавља из става 1. овог члана садрже подпоглавља.

Члан 3.

Ако један безбедносни лист у свим поглављима садржи податке који су у потпуности одговарајући за две или више хемикалија, за те хемикалије може се доставити један безбедносни лист, под условом да је у Поглављу 1. наведена идентификација за све хемикалије.

Члан 4.

Подаци који се наводе у безбедносном листу морају бити јасни и сажети, а језик који се користи јасан, једноставан, прецизан, без сувишних речи, жаргона, акронима и скраћеница, односно такав да искључује сваку двосмисленост.

У безбедносном листу не смеју да се користе наводи који указују да хемикалија није опасна, као и наводи који не одговарају класификацији хемикалије (нпр. може бити опасан, нема ефеката на здравље, безбедан за већину начина коришћења, безопасан).

Члан 5.

На првој страни безбедносног листа мора да се наведе датум израде.

Ако је безбедносни лист измењен или допуњен на првој страни морају да се наведу: датум израде ревидираног безбедносног листа, број верзије, број ревизије и датум од ког се замењује претходна верзија безбедносног листа.

Све стране безбедносног листа, укључујући и анексе, морају бити нумерисане и имати ознаку укупног броја страна (нпр. страна 1 од 3) или навод да постоји следећа страна односно да је та страна последња страна безбедносног листа (нпр. крај безбедносног листа).

Безбедносни лист не сме да садржи празна подпоглавља.

Члан 6.

При навођењу података у безбедносном листу користе се законске мерне јединице.

II. САДРЖАЈ ПОГЛАВЉА

Поглавље 1. Идентификација хемикалије и подаци о лицу које ставља хемикалију у промет

Члан 7.

Поглавље о идентификацији хемикалије и подацима о лицу које ставља хемикалију у промет садржи:

- 1) Подпоглавље 1.1. Идентификација хемикалије;
- 2) Подпоглавље 1.2. Идентификовани начини коришћења хемикалије и начини коришћења који се не препоручују;
- 3) Подпоглавље 1.3. Подаци о снабдевачу;

4) Подпоглавље 1.4 Број телефона за хитне случајеве.

Члан 8.

У Подпоглављу 1.1. Идентификација хемикалије за супстанцу и смешу која је класификована и обележена у складу са прописом којим се уређује класификација, паковање и обележавање хемикалије и одређеног производа у складу са Глобално хармонизованим системом за класификацију и обележавање УН (у даљем тексту: CLP/GHS правилник) наводи се идентификатор производа који мора бити у складу са CLP/GHS правилником и идентичан оном који је наведен на етикети појединачног паковања.

У Подпоглављу 1.1. Идентификација хемикалије за смешу која је класификована и обележена у складу са прописом којим се уређује класификација, паковање и обележавање хемикалије и одређеног производа (у даљем тексту: DSD/DPD правилник) наводи се трговачко име или друга ознака којом се смеша идентификује, а које је наведено на етикети појединачног паковања.

Поред података из ст. 1. и 2. овог члана могу се навести и остали називи или синоними којима се хемикалија обележава (нпр. алтернативни назив, број, шифра производа коју је доделио произвођач итд.).

Члан 9.

У Подпоглављу 1.2. Идентификовани начини коришћења хемикалије и начини коришћења који се не препоручују наводе се начини коришћења хемикалије који су значајни за корисника, као и кратак опис намене хемикалије (нпр. антиоксиданс, успоривач пламена итд.).

Када је потребно, наводе се и начини коришћења хемикалије које снабдевач не препоручује и разлог те препоруке, а не морају се навести сви неприпоручени начини коришћења.

Члан 10.

У Подпоглављу 1.3. Подаци о снабдевачу наводе се:

- а) назив снабдевача;
- б) да ли је то лице произвођач, увозник, дистрибутер или даљи корисник;
- в) адреса и број телефона;
- г) електронска адреса лица задуженог за безбедносни лист.

Члан 11.

У Подпоглављу 1.4. Број телефона за хитне случајеве наводе се подаци о службама које пружају информације у хитним случајевима и број телефона Центра за контролу тровања, са назнаком времена у којем је служба доступна (нпр. само у току радног времена) или са назнаком врсте информација које служба пружа.

Поглавље 2. Идентификација опасности

Члан 12.

Поглавље о идентификацији опасности садржи:

- 1) Подпоглавље 2.1. Класификација хемикалије;
- 2) Подпоглавље 2.2. Елементи обележавања;
- 3) Подпоглавље 2.3. Остале опасности.

Члан 13.

У Подпоглављу 2.1. Класификација хемикалије наводи се:

а) за супстанце – класификација у складу са прописом о класификацији, паковању и обележавању хемикалије;

б) за смеше – класификација у складу са прописом о класификацији, паковању и обележавању хемикалије, а ако смеша не испуњава критеријуме за класификацију, ово се мора навести.

Ако су у Подпоглављу 2.1. Класификација хемикалије употребљене скраћенице за класе опасности, односно није наведен текст обавештења о опасности и ознаке ризика, мора се навести да је то дато у Поглављу 16.

Поред података из става 1. овог члана наводе се и најважнији штетни физички и хемијски ефекти и штетни ефекти које хемикалија може имати на здравље људи и животну средину, а који морају бити у сагласности са подацима наведеним у Поглављима 9–12.

Члан 14.

У Подпоглављу 2.2. *Елементи обележавања* за супстанцу или смешу која је обележена у складу са CLP/GHS правилником наводе се елементи обележавања, и то: пиктограм опасности, реч упозорења, обавештење о опасности и обавештење о мерама предострожности, а који морају бити идентични онима који су наведени на етикети.

У Подпоглављу 2.2. *Елементи обележавања* за смешу која је обележена у складу са DSD/DPD правилником наводе се елементи обележавања, и то: графички приказ (пиктограм), знак опасности, писано упозорење, ознака ризика и ознака безбедности, а који морају бити идентични онима који су наведени на етикети.

Уместо пиктограма у боји може се приказати црно-бела графичка репродукција.

Поред података из ст. 1. и 2. овог члана наводе се и додатне информације на етикети, односно додатни елементи обележавања у складу са CLP/GHS правилником или DSD/DPD правилником.

Члан 15.

У Подпоглављу 2.3. Остале опасности наводе се подаци о својствима хемикалије која нису обухваћена критеријумима за класификацију хемикалија, али могу допринети општој опасности, и то:

а) да ли хемикалија испуњава критеријуме за идентификацију као перзистентна – биоакумулативна – токсична (у даљем тексту: ПБТ) или веома перзистентна – веома биоакумулативна (у даљем тексту: вПвБ);

б) подаци о другим штетним ефектима на здравље људи, као што су: формирање загађивача ваздуха у току очвршћивања или обраде, прашење, опасност од експлозивне прашине, унакрсна сензибилизација, гушење, смрзавање, висока способност развијања мириса или укуса;

в) подаци о ефектима на животну средину као што су: опасност по земљишне организме, могућност формирања фотохемијског озона.

Поглавље 3. Састав/Подаци о састојцима

Члан 16.

У Поглављу 3. Састав/Подаци о састојцима наводе се подаци о хемијском идентитету супстанце или смеше, укључујући нечистоће и адитиве за стабилност.

Поред података из става 1. овог члана наводе се и доступни подаци о површинским својствима супстанце или смеше.

Члан 17.

Поглавље о саставу односно о подацима о састојцима садржи:

- 1) Подпоглавље 3.1. Подаци о састојцима супстанце;
- 2) Подпоглавље 3.2. Подаци о састојцима смеше.

Безбедносни лист мора да садржи једно од подпоглавља из става 1. овог члана у зависности од тога да ли се израђује за супстанцу или смешу.

Члан 18.

У Подпоглављу 3.1. Подаци о састојцима супстанце наводи се хемијски идентитет главног састојка супстанце, и то најмање идентификатор производа за супстанцу или податак из члана 8. став 3. овог правилника.

У Подпоглављу 3.1. Подаци о састојцима супстанце наводи се и хемијски идентитет нечистоће, адитива за стабилност или појединачног састојка који није главни састојак супстанце, а који је класификован и доприноси класификацији супстанце, и то:

- а) идентификатор производа у складу са CLP/GHS правилником;
- б) један од осталих назива (нпр. уобичајен назив, трговачко име, скраћеница) или идентификациони број, уколико идентификатор производа није доступан.

Поред података о састојцима супстанце из ст. 1. и 2. овог члана могу да се наведу и подаци о осталим састојцима супстанце укључујући и оне који нису класификовани.

У Подпоглављу 3.1. Подаци о састојцима супстанце наводе се и подаци о мулти-конституентним супстанцама (енг. multi-constituent substance).

Члан 19.

У Подпоглављу 3.2. Подаци о састојцима смеше наводи се идентификатор производа, када је доступан, концентрација или опсег концентрације и класификација за супстанце из члана 20. или члана 21. односно из члана 22. или члана 23. овог правилника у зависности од прописа према ком се врши класификација смеше.

Поред података из става 1. овог члана могу да се наведу и подаци о свим супстанцама у смеши, укључујући и супстанце које не испуњавају критеријуме за класификацију.

Концентрације супстанци у смеши наводе се на један од следећих начина:

- а) тачан масени или запремински проценат у опадајућем редоследу, уколико је то технички могуће;
- б) опсег концентрације (масени или запремински проценат) у опадајућем редоследу, уколико је то технички могуће.

Када се наводи опсег концентрације у процентима, за супстанце које представљају опасност по здравље људи и животну средину морају да се наведу ефекти највеће концентрације сваког од састојака.

Ако је одобрена употреба алтернативног хемијског назива, уместо идентификатора производа наводи се тај назив.

Члан 20.

За смешу која је класификована према DSD/DPD правилнику наводе се следеће супстанце заједно са њиховом концентрацијом или опсегом концентрације у смеши:

1) супстанце које представљају опасност по здравље људи или животну средину према DSD/DPD правилнику, односно супстанце које представљају опасност по здравље људи или животну средину према CLP/GHS правилнику, ако су доступни подаци о класификацији у складу са критеријумима из CLP/GHS правилника, и ако су те супстанце присутне у појединачним једнаким или већим концентрацијама од најниже концентрације од следећих:

- а) граничне концентрације наведене у члану 6. Табела 1. DSD/DPD правилника;
  - б) специфичне граничне концентрације наведене у Списку класификованих супстанци („Службени гласник РС”, број 82/10);
  - в) опште граничне вредности наведене у Прилогу 1. Табела 1.1. CLP/GHS правилника, кориговане коришћењем прорачуна из Прилога 1. Део 4. одељак 4.1. CLP/GHS правилника, ако је наведен М фактор у Табели 1. Списка класификованих супстанци;
  - г) граничне концентрације која се користи за процену опасности смеше по здравље људи наведене у Прилогу 3. Део 2. DSD/DPD правилника;
  - д) граничне концентрације која се користи за процену опасности смеше по животну средину наведене у Прилогу 4. Део 2. DSD/DPD правилника;
  - ђ) граничне концентрације наведене у Прилогу 6. DSD/DPD правилника;
  - е) специфичне граничне концентрације наведене у ЕУ инвентару класификације и обележавања;
  - ж) опште граничне вредности наведене у Прилогу 1. Табела 1.1. CLP/GHS правилника, кориговане коришћењем прорачуна из Прилога 1. Део 4. одељак 4.1. CLP/GHS правилника, ако је наведен М фактор у ЕУ инвентару класификације и обележавања;
- 2) супстанце које нису обухваћене у тачки 1) овог става, а за које су прописима којима се уређује безбедност и здравље на раду утврђене граничне вредности изложености на радном месту;

3) супстанце које су ПБТ или вПвБ или супстанце које испуњавају друге критеријуме за идентификацију као супстанце које изазивају забринутост, ако је концентрација појединачне супстанце једнака или већа од 0,1 %.

Члан 21.

За смешу које не испуњава критеријуме за класификацију према DSD/DPD правилнику, наводе се супстанце заједно са њиховом концентрацијом или опсегом концентрације у смеши ако су присутне у појединачним концентрацијама једнаким или већим од:

1) 1 % (масени) у негасовитим смешама и 0,2 % (запремински) у гасовитим смешама за:

а) супстанце које представљају опасност по здравље људи и животну средину према DSD/DPD правилнику, односно супстанце које представљају опасност по здравље људи и животну средину према CLP/GHS правилнику, ако су доступни подаци о класификацији у складу са критеријумима из CLP/GHS правилника или

б) супстанце за које су прописима којима се уређује безбедност и здравље на раду утврђене граничне вредности изложености на радном месту;

2) 0,1 % (масени) за супстанце које су идентификоване као ПБТ, вПвБ или супстанце које испуњавају друге критеријуме да буду идентификоване као супстанце које изазивају забринутост.

Члан 22.

За смешу која је класификована и обележена према CLP/GHS правилнику наводе се следеће супстанце заједно са њиховом концентрацијом или опсегом концентрације у смеши:

1) супстанце које представљају опасност по здравље људи или животну средину према CLP/GHS правилнику ако су те супстанце присутне у појединачним једнаким или већим концентрацијама од најниже концентрације од следећих:

а) опште граничне:

– вредности наведене у Прилогу 1. Табела 1.1. CLP/GHS правилника;

– концентрације наведене у Прилогу 1. Део 3, 4. и 5. CLP/GHS правилника и за опасност од аспирације ≥ 10 % која је наведена у Прилогу 1. Део 3. одељак 3.10. CLP/GHS правилника;

б) специфичне граничне концентрације наведене у Списку класификованих супстанци;

в) опште граничне вредности наведене у Прилогу 1. Табела 1.1. CLP/GHS правилника, кориговане коришћењем прорачуна из Прилога 1. Део 4. одељак 4.1. CLP/GHS правилника, ако је дат М фактор у Табели 1. Списка класификованих супстанци;

г) граничне концентрације:

– специфичне граничне концентрације наведене у ЕУ инвентару класификације и обележавања;

– граничне концентрације наведене у Прилогу 6. CLP/GHS правилника;

д) опште граничне вредности наведене у Прилогу 1. Табела 1.1. CLP/GHS правилнике, кориговане коришћењем прорачуна из Прилога 1. Део 4. одељак 4.1. CLP/GHS правилника, ако је наведен М фактор у ЕУ инвентару класификације и обележавања;

2) супстанце које нису обухваћене у тачки 1) овог става, а за које су прописима којима се уређује безбедност и здравље на раду утврђене граничне вредности изложености на радном месту;

3) супстанце које су ПБТ или вПвБ или супстанце које испуњавају друге критеријуме за идентификацију као супстанце које изазивају забринутост, ако је концентрација појединачне супстанце једнака или већа од 0,1 %.

Члан 23.

За смеше које не испуњавају критеријуме за класификацију према CLP/GHS правилнику наводе се супстанце заједно са њиховом концентрацијом или опсегом концентрације у смеси ако су присутне у појединачним концентрацијама једнаким или већим од:

1) 1 % (масени) у негасовитим смешама и 0,2 % (запремински) у гасовитим смешама за:

а) супстанце које представљају опасност по здравље људи и животну средину према CLP/GHS правилнику или

б) супстанце за које су прописима којима се уређује безбедност и здравље на раду утврђене граничне вредности изложености на радном месту;

2) 0,1 % (масени) за супстанце које су идентификоване као ПБТ, вПвБ или супстанце које испуњавају друге критеријуме да буду идентификоване као супстанце које изазивају забринутост.

Члан 24.

У Подпоглављу 3.2. Подаци о састојцима смеше за супстанце наводи се класификација према DSD/DPD правилнику, укључујући класе опасности, као и припадајуће ознаке ризика.

У Подпоглављу 3.2. Подаци о састојцима смеше наводи се класификација супстанце према CLP/GHS правилнику укључујући класе опасности и категорије опасности које могу бити наведене у облику скраћенице дате у тачки 2.1.2.1.1. Списка класификованих супстанци, као и обавештења о опасности.

Ако су у Подпоглављу 3.2. Подаци о састојцима смеше употребљене скраћенице за класе опасности, односно није наведен текст обавештења о опасности и ознаке ризика, мора се навести да је то дато у Поглављу 16.

Ако супстанца не испуњава критеријуме за класификацију као опасна, наводи се разлог зашто је супстанца дата у Подпоглављу 3.2. (нпр. супстанца која није класификована као опасна али је идентификована као вПвБ супстанца или супстанца за коју су утврђене граничне вредности изложености на радном месту).

Члан 25.

За супстанце наведене у Подпоглављу 3.2. наводи се назив и ЕС број према Списку класификованих супстанци, уколико је доступан.

Поред података из става 1. овог члана могу да се наведу CAS број и хемијски назив супстанце према IUPAC номенклатури, уколико су доступни.

Ако је за супстанцу одобрена употреба алтернативног хемијског назива, наводи се тај назив а не морају се наводити остали подаци за потпуну идентификацију супстанце.

Поглавље 4. Мере прве помоћи

Члан 26.

Поглавље о мерама прве помоћи садржи:

- 1) Подпоглавље 4.1. Опис мера прве помоћи;
- 2) Подпоглавље 4.2. Најважнији симптоми и ефекти, акутни и одложени;
- 3) Подпоглавље 4.3. Хитна медицинска помоћ и посебан третман.

Члан 27.

У Подпоглављу 4.1. Опис мера прве помоћи наводе се мере прве помоћи за сваки од путева излагања хемикалији (удисањем, у контакту са кожом или очима и ако се прогута).

Поред података из става 1. овог члана наводе се и савети: да ли је уколико дође до изложености хемикалији неопходна хитна медицинска помоћ и да ли се могу очекивати одложени ефекти након излагања; да ли се препоручује премештање изложеног лица на свеж ваздух; да ли се препоручује уклањање и подешавање одеће и обуће; да ли се препоручује опрема за личну заштиту за лица која пружају прву помоћ.

Члан 28.

У Подпоглављу 4.2. Најважнији симптоми и ефекти, акутни и одложени наводе се сажети подаци о најважнијим симптомима и ефектима које може изазвати хемикалија (акутним и одложеним).

Члан 29.

У Подпоглављу 4.3. Хитна медицинска помоћ и посебан третман наводе се подаци о: клиничком испитивању и медицинском праћењу одложених ефеката које хемикалија може да изазове; антидоту и контраиндикацијама.

Када је за хемикалију утврђено да одређена средства која обезбеђују хитан третман морају да буду доступна на радном месту, то се мора навести.

Поглавље 5. Мере за гашење пожара

Члан 30.

Поглавље о мерама за гашење пожара садржи:

- 1) Подпоглавље 5.1. Средства за гашење пожара;
- 2) Подпоглавље 5.2. Посебне опасности које могу настати од супстанци и смеша;
- 3) Подпоглавље 5.3. Савет за ватрогасце.

Члан 31.

У Подпоглављу 5.1. Средства за гашење пожара наводе се подаци о одговарајућем средству за гашење пожара уколико хемикалија изазове пожар или до њега дође у близини хемикалије, као и подаци о неодговарајућим средствима за гашење пожара у специфичним ситуацијама.

Члан 32.

У Подпоглављу 5.2. Посебне опасности који могу настати од супстанци или смеша наводе се подаци о опасностима који могу настати од супстанци или смеша, као што су опасни производи сагоревања (нпр. приликом горења може произвести токсичне димове угљен монооксида или при сагоревању производи оксиде сумпора и азота).

Члан 33.

У Подпоглављу 5.3. Савет за ватрогасце наводе се савети о мерама заштите које треба предузети током гашења пожара (нпр. одржавајте контејнере хладним уз помоћ воденог спреја), као и подаци о посебној заштитној опреми коју морају користити ватрогасци (чизме, одећа, рукавице, заштита за очи и лице, апарат за дисање и др.).

Поглавље 6. Мере у случају удеса

Члан 34.

Поглавље о мерама у случају удеса садржи:

- 1) Подпоглавље 6.1. Личне предострожности, заштитна опрема и поступци у случају удеса;
- 2) Подпоглавље 6.2. Предострожности које се односе на животну средину;
- 3) Подпоглавље 6.3. Мере које треба предузети и материјал за спречавање ширења и санацију;
- 4) Подпоглавље 6.4. Упућивање на друга поглавља.

Члан 35.

Уколико се међусобно разликују поступци за спречавање ширења и санацију у случају мањих изливања и поступци за спречавање ширења и санацију у случају већих изливања, потребно их је навести.

Члан 36.

У Подпоглављу 6.1. Личне предострожности, заштитна опрема и поступци у случају удеса наводе се упутства за лица која нису обучена за случај удеса који настаје изливањем и ослобађањем хемикалије и упутства за лица која учествују у одговору на удес.

Упутства за лица која учествују у одговору на удес садрже податке о: ношењу одговарајуће заштитне опреме која спречава контаминацију коже, очију и одеће (укључујући опрему личне заштите која се наводи у Поглављу 8), уклањању потенцијалних извора паљења, обезбеђивању одговарајуће вентилације, контроли прашине, процедури за случај удеса (потреба за евакуацијом угроженог подручја, саветовање са стручњаком и др.) и одговарајућој тканини за личну заштитну одећу (нпр. одговарајуће: бутилен, неодговарајуће: PVC).

Члан 37.

У Подпоглављу 6.2. Предострожности које се односе на животну средину наводе се упутства о мерама предострожности које треба предузети у вези са изливањем и ослобађањем хемикалије у животну средину у случају удеса (нпр. држати даље од одводних цеви, површинских и подземних вода).

Члан 38.

У Подпоглављу 6.3. Мере које треба предузети и материјал за спречавање ширења и санацију наводе се:

а) упутство о мерама које треба предузети да се ограничи изливање хемикалије (изградња заштитног базена – танкаване, прекривање одводних цеви, поступци покривања);

б) упутство о мерама које треба предузети за санацију изливања хемикалије (технике неутрализације; технике деконтаминације; употреба материјала за адсорпцију; технике чишћења; технике усисавања; коришћење опреме потребне за спречавање ширења и санацију (укључујући употребу алата и опреме која не варничи, када је потребно);

в) остале информације које се односе на изливање и ослобађање, укључујући савете о неодговарајућем мерама за спречавање ширења или техникама санације (нпр. никад не користити).

Члан 39.

У Подпоглављу 6.4. Упућивање на друга поглавља наводи се, уколико је потребно, упућивање на Поглавље 8. и Поглавље 13.

Поглавље 7. Руковање и складиштење

Члан 40.

Поглавље о руковању и складиштењу садржи:

- 1) Подпоглавље 7.1. Предострожности за безбедно руковање;
- 2) Подпоглавље 7.2. Услови за безбедно складиштење, укључујући некомпатибилности;
- 3) Подпоглавље 7.3. Посебни начини коришћења.

Члан 41.

Подпоглавље 7.1. Предострожности за безбедно руковање садржи упутства за: безбедно руковање хемикалијом (мере за спречавање ширења, мере за превенцију избијања пожара и превенцију стварања аеросола и прашине); начин руковања некомпатибилним хемикалијама и смањење ослобађања хемикалије у животну средину (нпр. спречавање изливања хемикалије и држање даље од одводних цеви).

У подпоглављу из става 1. овог члана наводе се и упутства о општој хигијени на радном месту (нпр. не јести, не пити и не пушити у радном простору, опрати руке након коришћења, уклонити контаминирану одећу и заштитну опрему пре улажења у простор за исхрану).

Члан 42.

У Подпоглављу 7.2. Услови за безбедно складиштење, укључујући некомпатибилности наводе се упутства која морају бити у сагласности са физичким и хемијским својствима хемикалије наведеним у Поглављу 9.

Наводе се, где је значајно, упутства о специфичним условима за складиштење, нарочито:

а) како управљати ризицима у вези са: експлозивном атмосфером; условима у којима настаје корозија; опасностима од паљења; некомпатибилним хемикалијама; испарљивошћу; потенцијалним изворима паљења – укључујући електричну опрему;

б) како контролисати ефекте временских услова, ваздушног притиска, температуре, сунчеве светлости, влажности, вибрација;

в) како одржати стабилност хемикалије употребом стабилизатора и антиоксиданата;

г) остала упутства која се односе на: вентилацију, посебну конструкцију просторије или резервоара за складиштење укључујући ватроотпорне (ретенционе) зидове и вентилацију, ограничење количине хемикалије за дате услове складиштења, уколико је значајно, као и компатибилност паковања.

Члан 43.

Подпоглавље 7.3. Посебни начини коришћења хемикалије садржи детаљна упутства која се односе на идентификоване начине коришћења дате у члану 9. овог правилника.

Ако је у анексу безбедносног листа дат сценарио изложености, може се упутити на њега или се наводе подаци из чл. 41. и 42. овог правилника.

Ако је извршена процена безбедности хемикалије за смешу, довољно је да безбедносни лист и сценарио изложености буду у сагласности са извештајем о безбедности хемикалије за смешу.

Ако су доступне смернице (упутства) за индустрију или одређени сектор индустрије, може се упутити на њих (са извором и датумом издавања).

Поглавље 8. Контрола изложености

Члан 44.

Поглавље о контроли изложености садржи:

- 1) Подпоглавље 8.1. Параметри контроле изложености;
- 2) Подпоглавље 8.2. Контрола изложености и лична заштита.

Члан 45.

У Подпоглављу 8.1. Параметри контроле изложености наводе се подаци о граничној вредности изложености за супстанцу или за сваку од супстанци у смеси, и то: граничне вредности изложености на радном месту и биолошке граничне вредности, у складу са прописима којима се уређују превентивне мере за безбедан и здрав рад при излагању хемијским материјама, карциногенима или мутагенима, као и подаци о процедурама за праћење изложености у складу са прописима којима се уређују безбедност и здравље на раду, техничким прописима и стандардима.

При навођењу граничних вредности изложености користи се идентификација хемикалије дата у Поглављу 3.

Ако при коришћењу хемикалије у складу са наменом настају загађивачи ваздуха, морају се навести одговарајуће граничне вредности изложености на радном месту односно биолошке граничне вредности за те загађиваче.

За супстанцу за коју је сачињен извештај о безбедности хемикалије или је одређена вредност изведене дозе без ефекта (у даљем тексту: DNEL вредност) или концентрација за коју се предвиђа да нема ефекат на животну средину (у даљем тексту: PNEC вредност), наводе се и DNEL вредност и PNEC вредност за сценарија изложености из извештаја о безбедности хемикалије.

Ако нема података о граничној вредности изложености на радном месту наводе се мере за управљање ризиком при одређеним начинима коришћења добијене примене приступа контроле на основу груписања хемикалија (енг. „control banding approach“).

Члан 46.

Подпоглавље 8.2. Контрола изложености и лична заштита садржи податке о техничкој контроли, о мерама личне заштите и о контроли изложености животне средине.

Ако је у анексу безбедносног листа дат сценарио изложености који садржи податке о контроли изложености, ти подаци се не наводе.

Члан 47.

Подаци о техничкој контроли из члана 46. овог правилника садрже опис одговарајућих мера контроле изложености које се односе на идентификоване начине коришћења хемикалије из Подпоглавља 1.2.

Члан 48.

Подаци о мерама личне заштите из члана 46. овог правилника садрже податке о средству и опреми која се користи за личну заштиту на раду и која мора бити у складу са одговарајућим хигијенским мерама на радном месту и у вези са другим мерама контроле, укључујући техничку контролу, вентилацију и изолацију.

Ако је потребан савет о специфичној ватрогасној/хемијској личној заштитној опреми, упућује се на Поглавље 5.

Опрема за личну заштиту мора да буде у складу са прописима којима се уређује безбедност опреме за личну заштиту и одговарајућим стандардима.

Прецизно се наводе подаци о опреми из става 3. овог члана која пружа одговарајућу заштиту, и то:

а) заштиту очију/лица – на основу опасности од хемикалије и могућности контакта са њом наводи се врста опреме која пружа одговарајућу заштиту очију/лица (нпр. заштитне наочаре, заштитна маска, заштитна маска за лице);

б) заштиту коже, и то:

– заштиту руку – на основу опасности од хемикалије и могућности контакта са њом, узимајући у обзир величину и трајање дермалне изложености, наводи се врста рукавица које треба носити при руковању хемикалијом, укључујући врсту материјала и његову дебљину, као и уобичајено или најмање

време пробијања материјала од којег су рукавице, а уколико је неопходно наводе се и друге додатне мере заштите руку;

– заштиту других делова тела – на основу опасности од хемикалије и могућности контакта са њом наводи се врста и квалитет заштитне опреме (нпр. подлактице, чизме и одела), а уколико је неопходно наводе се и додатне мере заштите коже и специфичне мере хигијене;

в) заштиту дисајних органа – на основу опасности од хемикалије и могућности излагања, за гасове, паре, маглу или прашину наводи се врста заштитне опреме која се користи, укључујући респираторе са пречишћавањем ваздуха, одговарајући елемент за пречишћавање (касета или цилиндар), одговарајуће филтере за честице и одговарајуће маске или независан апарат за дисање;

г) заштита од термичких опасности – наводи се заштитна опрема која се носи при контакту са материјалима који представљају термичку опасност, а нарочито подаци о изради ове опреме.

Члан 49.

Подаци о контроли изложености животне средине из члана 46. овог правилника садрже податке који су потребни за примену прописа којима се уређује заштита животне средине.

Ако је сачињен извештај о безбедности хемикалије наводи се сажетак мера за управљање ризиком којима се контролише изложеност животне средине супстанци и то за сценарија изложености који су дати у анексу безбедносног листа.

Поглавље 9. Физичка и хемијска својства

Члан 50.

Поглавље о физичким и хемијским својствима садржи:

- 1) Подпоглавље 9.1. Подаци о основним физичким и хемијским својствима хемикалије;
- 2) Подпоглавље 9.2. Остали подаци.

Члан 51.

Подпоглавље 9.1. Подаци о основним физичким и хемијским својствима хемикалије садржи податке о:

а) изгледу – агрегатно стање (гасовито, течно и чврсто са одговарајућим безбедносним подацима о гранулометрији и специфичној површини ако ти подаци нису назначени на другом месту у безбедносном листу) и боји хемикалије каква се ставља у промет;

б) мирису – наводи се кратак опис мириса ако га хемикалија има;

в) прагу мириса;

г) рН хемикалије у стању у којем се ставља у промет или рН воденог раствора, када се мора навести и податак о концентрацији;

д) тачка топљења/тачка мржњења;

ђ) почетна тачка кључања и опсег кључања;

- е) тачка паљења;
- ж) брзина испаравања;
- з) запаљивост (чврсто, гасовито);
- и) горња/доња граница запаљивости или експлозивности;
- ј) напон паре;
- к) густина паре;
- л) релативна густина;
- љ) растворљивост;
- м) коефицијент расподеле у систему n-октанол/вода;
- н) температура самопаљења;
- њ) температура разлагања;
- о) вискозитет;
- п) експлозивна својства;
- р) оксидујућа својства.

При навођењу података из става 1. овог члана упућује се на примењене методе испитивања својстава хемикалија и спецификацију одговарајућих мерних јединица и / или референтних услова.

Ако је потребно за тумачење нумеричких података наводи се метода одређивања својстава хемикалије (нпр. за тачку паљења: метода у отвореном / затвореном суду).

Када је наведено да неко од својстава из става 1. овог члана није применљиво или ако податак о неком својству није доступан наводе се разлози за то.

У случају смеше наводи се на коју супстанцу у смеси се односе подаци о својствима из става 1. овог члана, осим у случају када се они односе на целу смешу.

Члан 52.

У Подпоглављу 9.2. Остали подаци, по потреби, наводе се остали физички и хемијски параметри (нпр. мешљивост, проводљивост, група гаса, као и растворљивост у мастима при чему се прецизира растварач – уље).

Поред података из става 1. овог члана наводе се одговарајући безбедносни подаци о редукционо-оксидационом потенцијалу, потенцијалу за стварање радикала и фотокаталичким својствима.

Поглавље 10. Реактивност и стабилност

Члан 53.

Поглавље о стабилности и реактивности садржи:

- 1) Подпоглавље 10.1. Реактивност;
- 2) Подпоглавље 10.2. Хемијска стабилност;
- 3) Подпоглавље 10.3. Могућност настанка опасних реакција;
- 4) Подпоглавље 10.4. Услови које треба избегавати;
- 5) Подпоглавље 10.5. Некомпатибилни материјали;
- 6) Подпоглавље 10.6. Опасни производи разградње.

Члан 54.

Ако се наводи да неко од својстава датих у Поглављу 10. није применљиво или податак о неком својству није доступан наводе се разлози за то.

Примењене методе испитивања својстава хемикалије наводе се где је одговарајуће.

Члан 55.

У Подпоглављу 10.1. Реактивност наводе се подаци о опасностима услед реактивности хемикалије, укључујући резултате специфичних испитивања за супстанцу односно за смешу, када су доступни.

Подаци из става 1. овог члана могу се заснивати на општим подацима за класу или групу којој супстанца или смеша припада, ако ови подаци указују на предвиђене опасности од супстанце или смеше.

Ако подаци из става 1. овог члана нису доступни за смеше, наводе се подаци о супстанцама у смеси.

При одређивању некомпатибилности разматрају се супстанце, амбалажа и загађивачи који су некомпатибилни са хемикалијом, а којима би супстанца или смеша могла бити изложена у току транспорта, складиштења и коришћења.

Члан 56.

У Подпоглављу 10.2. Хемијска стабилност наводи се податак да ли је хемикалија стабилна или нестабилна при амбијенталним и предвиђеним условима (температура и притисак) при складиштењу и руковању.

Поред податка из става 1. овог члана наводе се и подаци о стабилизаторима који се користе или је потребно да се користе за одржавање хемијске стабилности хемикалије, као и промене у физичком изгледу хемикалије које су од значаја за безбедност.

Члан 57.

У Подпоглављу 10.3. Могућност опасних реакција када је релевантно наводи се податак да ли хемикалија реагује или полимеризује, отпуштајући вишак притиска или топлоте или стварајући друге опасне услове.

Поред податка из става 1. овог члана наводе се услови при којима долази до опасне реакције.

Члан 58.

У Подпоглављу 10.4. Услови које треба избегавати наводе се: температура, притисак, светлост, удар, електростатичко пражњење, вибрације или други физички фактори који могу да доведу до опасне ситуације, а ако је применљиво наводи се кратак опис мера које се предузимају за управљање ризицима.

Члан 59.

У Подпоглављу 10.5. Некомпатибилни материјали наводе се групе хемикалија или одређене супстанце (нпр. вода, ваздух, киселине, базе, оксидујући агенси) са којима хемикалија може реаговати и произвести опасну ситуацију (нпр. експлозија, ослобађање токсичних или запаљивих материјала, ослобађање вишка топлоте), а ако је применљиво наводи се и кратак опис мера које се предузимају за управљање ризицима.

Члан 60.

У Подпоглављу 10.6. Опасни производи разградње наводе се познати опасни производи разградње хемикалије и они чији настанак се може предвидети који настају као резултат коришћења, складиштења, изливања или загревања хемикалије.

Опасни производи сагоревања наводе се у Поглављу 5.

Поглавље 11. Токсиколошки подаци

Члан 61.

У Поглављу 11. Токсиколошки подаци наводи се потпун, свеобухватан и сажет опис токсичних ефеката (ефекти на здравље људи), као и доступни подаци за идентификацију тих ефеката, укључујући, где је потребно, податке о токсикокинетици, метаболизму и расподели.

Члан 62.

Поглавље о токсиколошким подацима садржи Подпоглавље 11.1. Подаци о токсичним ефектима.

Члан 63.

Подпоглавље 11.1. Подаци о токсичним ефектима садржи:

- податке о токсичним ефектима супстанце или
- податке о токсичним ефектима смеше.

Члан 64.

У Подпоглављу 11.1. Подаци о токсичним ефектима, за супстанцу, наводе се подаци за класе опасности:

- а) акутна токсичност;
- б) корозивно оштећење коже/иритација;

- в) тешко оштећење ока/иритација ока;
- г) сензибилизација респираторних органа или коже;
- д) мутагеност герминативних ћелија;
- ђ) карциногеност;
- е) токсичност по репродукцију;
- ж) специфична токсичност за циљни орган – једнократна изложеност;
- з) специфична токсичност за циљни орган – вишекратна изложеност;
- и) опасност од аспирације.

Члан 65.

У Подпоглављу 11.1. Подаци о токсичним ефектима, за смешу која је класификована и обележена у складу са DSD/DPD правилником, наводе се подаци за класе опасности:

- а) акутна токсичност;
- б) иритативност;
- в) корозивност;
- г) сензибилизација;
- д) токсичност поновљених доза;
- ђ) карциногеност;
- е) мутагеност;
- ж) токсичност по репродукцију.

За ефекте на здравље: карциногеност, мутагеност и токсичност по репродукцију наводи се класификација смеше у складу са DSD/DPD правилником која је извршена применом конвенционалне методе израчунавања на основу доступних података за супстанце наведене у Поглављу 3.

За остале ефекте на здравље, ако сама смеша није испитана, наводе се подаци релевантни за те ефекте који се односе на супстанце наведене у Поглављу 3.

Члан 66.

У Подпоглављу 11.1. Подаци о токсичним ефектима, за смешу која је класификована и обележена у складу са CLP/GHS правилником, наводе се подаци за класе опасности:

- а) акутна токсичност;
- б) корозивно оштећење коже/иритација;

- в) тешко оштећење ока/иритација ока;
- г) сензибилизација респираторних органа или коже;
- д) мутагеност герминативних ћелија;
- ђ) карциногеност;
- е) токсичност по репродукцију;
- ж) специфична токсичност за циљни орган – једнократна изложеност;
- з) специфична токсичност за циљни орган – вишекратна изложеност;
- и) опасност од аспирације.

За ефекте на здравље: карциногеност, мутагеност герминативних ћелија и токсичност по репродукцију наводи се класификација смеше у складу са CLP/GHS правилником извршена на основу доступних података за супстанце наведене у Поглављу 3.

За остале ефекте на здравље, ако сама смеша није испитана, наводе се подаци релевантни за те ефекте који се односе на супстанце наведене у Поглављу 3.

Члан 67.

У Поглављу 11. подаци из чл. 64, 65. и 66. овог правилника наводе се за сваку класу опасности односно разлику унутар класе.

Ако се у безбедносном листу наводи да супстанца или смеша нису класификоване у одређену класу опасности односно разлику унутар класе, наводе се разлози за то (нпр. недостатак података, техничка немогућност добијања података, неуверљиви подаци, уверљиви али недовољни за класификацију).

Ако супстанца или смеша нису класификоване у одређену класу опасности односно разлику унутар класе због постојања уверљивих али за класификацију недовољних података, у безбедносном листу се наводи: „на основу доступних података, критеријуми за класификацију нису испуњени“.

Члан 68.

Подаци који се наводе у Поглављу 11. односе се на супстанце или смеше у облику у коме се стављају у промет.

Када су доступни, наводе се и релевантни подаци о токсиколошким својствима опасних супстанци садржаних у смеси (нпр. LD50, процењена вредност акутне токсичности (ATE) или LC50).

Ако су доступни резултати већег броја испитивања хемикалије, резултати најзначајнијих студија се сажимају (нпр. према путу излагања).

Када нису испуњени критеријуми за класификацију хемикалије у одређену класу опасности, наводе се подаци који потврђују овај закључак.

Члан 69.

У Поглављу 11. поред података из чл. 64, 65. и 66. овог правилника наводе се и подаци о:

- а) вероватним путевима излагања;
- б) симптомима у вези са физичким, хемијским и токсиколошким својствима;
- в) одложеним и тренутним ефектима, као и хроничним ефектима услед краткотрајног и продуженог излагања;
- г) ефектима интеракције;
- д) одсуству одређених података;
- ђ) смеши у односу на податке о супстанцама у њој;
- е) остали подаци.

Члан 70.

Део Поглавља 11. вероватни путеви излагања из члана 69. став 1. тачка а) овог правилника садржи податке о вероватним путевима излагања и ефектима хемикалије за сваки могући пут излагања (перорални, инхалациони, дермални, изложеност ока).

Наводи се и ако ефекти хемикалије на здравље људи нису познати.

Члан 71.

Део Поглавља 11. симптоми у вези са физичким, хемијским и токсиколошким својствима из члана 69. став 1. тачка б) овог правилника садржи податке о могућим штетним ефектима на здравље људи и симптомима повезаним са излагањем хемикалији и њеним састојцима или познатим нуспроизводима.

При навођењу података из става 1. овог члана наводе се подаци о првим симптомима при малој изложености и то редом до податка о последицама при великој изложености (нпр. могу настати главобоље и вртоглавице на које се надовезује слабост (малаксалост) и губитак свести, велике дозе могу довести до коме или смрти).

Члан 72.

Део Поглавља 11. одложени и тренутни ефекти, као и хронични ефекти услед краткотрајног и продуженог излагања из члана 69. став 1. тачка в) овог правилника садржи податке да ли се после краткотрајног или продуженог излагања хемикалији могу очекивати одложени или тренутни ефекти.

Поред података из става 1. овог члана наводе се и подаци о акутним и хроничним ефектима који су у вези са излагањем људи хемикалији.

Када подаци о ефектима на људе из става 2. овог члана нису доступни, сумирају се подаци о ефектима на животиње са јасном назнаком о којој врсти животиња се ради.

Наводи се напомена о томе да ли се токсиколошки подаци заснивају на подацима који се односе на људе или на животиње.

Члан 73.

Део Поглавља 11. ефекти интеракције из члана 69. став 1. тачка г) овог правилника садржи податке о међусобним интеракцијама, уколико су релевантни и доступни.

Члан 74.

Ако подаци о одређеној хемикалији нису доступни, део Поглавља 11. одсуство одређених података из члана 69. став 1. тачка д) овог правилника садржи податке о сличним хемикалијама, уколико су одговарајући, ако је таква хемикалија идентификована.

Наводи се и ако одређени подаци нису коришћени или нису доступни.

Члан 75.

При навођењу података у делу Поглавља 11. подаци о смеши у односу на податке о супстанцама у њој из члана 69. став 1. тачка ђ) овог правилника мора се узети у обзир да супстанце у смеши могу у организму узајамно деловати, што може да доведе до различитих брзина апсорпције, различитог метаболизма и излучивања, а као резултат може бити измењено токсично дејство и укупна токсичност смеше у односу на токсичност супстанци у њој.

Неопходно је размотрити да ли је концентрација сваке појединачне супстанце довољна да допринесе ефектима смеше на здравље људи.

У делу Поглавља 11. из става 1. овог члана наводе се подаци о токсичним ефектима за сваку супстанцу, осим:

- а) ако се подаци понављају, наводе се само једном за смешу (нпр. у случају када две супстанце у смеши узрокују повраћање и дијареју);
- б) ако није вероватно да ће се токсични ефекти испољити при одређеним концентрацијама (нпр. кад се благи иритант разблажи испод одређене концентрације у раствор који није иритативан);
- в) ако нису доступни подаци о узајамном дејству супстанци у смеши, наводе се ефекти на здравље за сваку од супстанци.

Члан 76.

У делу Поглавља 11. остали подаци из члана 69. став 1. тачка е) овог правилника наводе се остали релевантни подаци о штетним ефектима на здравље људи и када они нису обухваћени критеријумима за класификацију.

Поглавље 12. Екотоксиколошки подаци

Члан 77.

Поглавље о екотоксиколошким подацима садржи:

- 1) Подпоглавље 12.1. Токсичност;
- 2) Подпоглавље 12.2. Перзистентност и разградљивост;
- 3) Подпоглавље 12.3. Потенцијал биоакумулације;

- 4) Подпоглавље 12.4. Мобилност у земљишту;
- 5) Подпоглавље 12.5. Резултати ПБТ и вПвБ процене;
- 6) Подпоглавље 12.6. Остали штетни ефекти.

Члан 78.

Изрази употребљени у овом поглављу имају следеће значење:

– *перзистентност и разградљивост* јесте потенцијал супстанце или одређених супстанци у смеси да се разграде у животној средини, било путем биоразградљивости или другим процесима као што су оксидација или хидролиза;

– *потенцијал биоакмулације* јесте потенцијал супстанце или одређених супстанци у смеси да се акумулирају у биоти и преносе кроз ланац исхране;

– *мобилност у земљишту* јесте потенцијал супстанце или одређених супстанци у смеси да се када су испуштене у животну средину крећу под дејством природних сила до подземних вода или на различите удаљености од места испуштања,

– *коэффицијент расподеле у земљишту изражен на садржај органског угљеника у земљишту* (у даљем тексту: *К_{oc}*) јесте однос количине супстанце која је адсорбована на земљишту изражена на садржај органског угљеника у земљишту и концентрације супстанце у воденој фази у равнотежи.

Члан 79.

У Поглављу 12. наводи се сажетак релевантних резултата испитивања укључујући податке о врсти, медијуму, јединицама, трајању испитивања и условима испитивања, када су доступни.

Када је наведено да неко од својстава из члана 77. овог правилника није применљиво или податак о неком својству није доступан наводе се разлози за то.

За сваку релевантну супстанцу у смеси наводе се подаци о биоакмулативности, перзистентности и разградљивости, када су доступни, као и подаци о опасним производима трансформације који настају разградњом хемикалије.

Члан 80.

У Подпоглављу 12.1. Токсичност наводе се подаци добијени на основу испитивања на воденим и/или копненим организмима, када су доступни.

Подаци из става 1. овог члана обухватају релевантне доступне податке о акутној и хроничној токсичности за водене организме (рибе, ракове, алге и друге водене биљке).

Подаци о токсичности за земљишне микро и макроорганизме и остале организме релевантне за животну средину (птице, пчеле и биље) наводе се када су доступни.

Ако хемикалија има инхибиторни ефекат на активност микроорганизама, наводи се могуће дејство те хемикалије на постројење за третман отпадних вода.

Члан 81.

У Подпоглављу 12.2. Перзистентност и разградљивост наводе се резултати испитивања који су релевантни за процену разградљивости, када су доступни.

Када се наводи полувреме разградње супстанце, мора се навести назнака да ли се оно односи на минерализацију или на примарну разградљивост.

Поред податка из ст. 1. и 2. овог члана наводи се и потенцијал супстанце или одређених супстанци у смеши за разградњу у постројењима за пречишћавање отпадних вода.

Подаци који се наводе у Подпоглављу 12.2. Перзистентност и разградљивост наводе се за сваку појединачну супстанцу у смеши која је наведена у Поглављу 3, када су доступни.

Члан 82.

У Подпоглављу 12.3. Потенцијал биоакмулације наводе се резултати испитивања релевантни за процену потенцијала биоакмулације који обухватају коефицијент расподеле у систему октанол – вода (у даљем тексту: K_{ow}) и фактор биоконцентрације (BCF), када су доступни.

Подаци који се наводе у Подпоглављу 12.3. Потенцијал биоакмулације наводе се за сваку појединачну супстанцу у смеши која је наведена у Поглављу 3, када су доступни.

Члан 83.

У Подпоглављу 12.4. Мобилност у земљишту наводи се податак о потенцијалу за мобилност у земљишту, када је доступан.

Мобилност у земљишту може се одредити из релевантних података о мобилности добијених испитивањем адсорпције или испитивањем процеђивања, познатом или предвиђеном расподелом у сегментима животне средине (нпр. K_{oc} може се предвидети из K_{ow}) или из податка о површинском напону.

Процеђивање и мобилност из става 2. овог члана могу се предвидети коришћењем модела.

Подаци који се наводе у Подпоглављу 12.4. Мобилност у земљишту наводе се за сваку појединачну супстанцу у смеши која је наведена у Поглављу 3, када су доступни.

Подаци добијени експерименталним путем имају приоритет у односу на податке добијене моделима и предвиђањима.

Члан 84.

У Подпоглављу 12.5. Резултати ПБТ или вПвБ процене, наводе се резултати ПБТ и вПвБ процене као што је утврђено у извештају о безбедности хемикалије, ако је сачињен извештај о безбедности хемикалије.

Члан 85.

У Подпоглављу 12.6. Остали штетни ефекти наводе се подаци о свим осталим штетним ефектима на животну средину (судбина у животној средини (изложеност), потенцијал стварања фотохемијског озона, потенцијал оштећења озона, потенцијал поремећаја ендокриног система и/или потенцијал за глобално загревање), када су доступни.

Поглавље 13. Одлагање

Члан 86.

Поглавље о одлагању садржи Подпоглавље 13.1. Методе третмана отпада.

Члан 87.

Подаци који се наводе у Поглављу 13. допуњују податке наведене у Поглављу 8. и релевантни су за безбедност лица која обављају активности у вези са управљањем отпадом.

Члан 88.

У Подпоглављу 13.1. Методе третмана отпада наводе се подаци о:

а) контејнерима и методама третмана отпада укључујући одговарајуће методе за третман хемикалије која је постала отпад и контаминирани амбалаже (нпр. инсинерација, рециклажа, одлагање на депонију);

б) физичким и хемијским својствима која могу утицати на избор третмана отпада;

в) свим посебним мерама предострожности за сваки препоручени третман отпада.

Поред података из става 1. овог члана наводи се и препорука да се отпад не одлаже испуштањем у канализациони систем.

У Подпоглављу 13.1. Методе третмана отпада наводе се све релевантне одредбе прописа којима се уређује отпад.

Поглавље 14. Подаци о транспорту

Члан 89.

Поглавље о подацима о транспорту садржи:

- 1) Подпоглавље 14.1. UN број;
- 2) Подпоглавље 14.2. UN назив за терет у транспорту;
- 3) Подпоглавље 14.3. Класа опасности у транспорту;
- 4) Подпоглавље 14.4. Амбалажна група;
- 5) Подпоглавље 14.5. Опасност по животну средину;
- 6) Подпоглавље 14.6. Посебне предострожности за корисника;
- 7) Подпоглавље 14.7. Транспорт у расутом стању.

Члан 90.

У Поглављу 14. наводе се подаци о класификацији хемикалије у транспорту (друмским, железничким, морским, ваздушним и унутрашњим пловним путевима) из Поглавља 1.

Наводи се и ако одређени подаци нису доступни или нису релевантни.

Када је релевантно, наводи се податак о класификацији у транспорту утврђен међународним прописима којима се уређује транспорт опасног терета за сваку врсту транспорта, и то: Европским споразумом о међународном транспорту опасног терета у друмском саобраћају (ADR), Европским споразумом о међународном транспорту опасног терета железницом (RID), Европским споразумом о међународном транспорту опасног терета на унутрашњим пловним путевима (ADN), Међународним правилником о поморском превозу опасне робе (IMDG Code) и Техничким упутством за безбедан транспорт опасног терета у ваздушном саобраћају.

Члан 91.

У Подпоглављу 14.1. UN број наводи се четвороцифрени идентификациони број супстанце, смеше или производа коме претходе слова „UN“ (UN број).

Члан 92.

У Подпоглављу 14.2. UN назив за терет у транспорту наводи се UN назив за терет у транспорту, осим уколико је већ наведен као идентификатор производа у Подпоглављу 1.1.

Члан 93.

У Подпоглављу 14.3. Класа опасности у транспорту наводи се класа опасности хемикалије у транспорту (са ризицима) која је додељена на основу доминантне опасности коју представља у складу са Препоруком УН за транспорт опасног терета, Модел прописа.

Члан 94.

У Подпоглављу 14.4. Амбалажна група наводи се број амбалажне групе из УН Модел прописа који се додељује одређеним супстанцама у складу са њиховим степеном опасности, ако је применљиво.

Члан 95.

У Подпоглављу 14.5. Опасности по животну средину наводи се податак да ли је хемикалија опасна по животну средину у складу са критеријумима из Препоруке УН за транспорт опасног терета, Модел прописа (IMDG Code, ADR, RID и ADN) и/или је загађивач мора у складу са IMDG Code.

Када је хемикалија намењена за транспорт унутрашњим пловним путевима у танкерима, наводи се податак да ли је хемикалија опасна по животну средину само у складу са ADN.

Члан 96.

У Подпоглављу 14.6. Посебне предострожности за корисника наводи се податак о свим посебним мерама предострожности којих корисник треба да се придржава или да има свест о томе, а које су у вези са транспортом или преносом хемикалије унутар или изван радног простора.

Члан 97.

У Подпоглављу 14.7. Транспорт у расутом стању наводе се подаци само када је хемикалија намењена за транспорт у расутом стању према прописима Међународне поморске организације (ИМО) и то: Анексу II Међународне конвенције за спречавање загађења из бродова од 1973. године, прилагођеном Протоколу од

1978. године и Међународном коду за изградњу и опремање бродова који транспортују опасне хемикалије у расутом стању (у даљем тексту: IBC Code).

У Подпоглављу 14.7. Транспорт у расутом стању наводи се име производа ако се разликује од имена наведеног у Подпоглављу 1.1. и то у складу са транспортним документом и именом које се користи у списку имена производа наведеним у поглављима 17. или 18. IBC Code или последњем издању Циркулара Поморског комитета за заштиту животне средине ИМО.

Поред података из става 2. овог члана наводи се и врста брода и категорија загађења.

Поглавље 15. Регулаторни подаци

Члан 98.

Поглавље о регулаторним подацима садржи:

- 1) Подпоглавље 15.1. Прописи у вези са безбедношћу, здрављем и животном средином;
- 2) Подпоглавље 15.2. Процена безбедности хемикалије.

Члан 99.

У Подпоглављу 15.1. Прописи у вези са безбедношћу, здрављем и животном средином наводе се подаци о применљивим прописима који нису наведени у другим поглављима безбедносног листа (нпр. прописи којима се уређују супстанце које оштећују озонски омотач, прописи којима се уређују дуготрајне органске загађујуће супстанце и прописи којима се уређује увоз и извоз одређених опасних хемикалија).

Поред података из става 1. овог члана наводе се и подаци о релевантним одредбама прописа којима се уређују безбедност, здравље и животна средина (нпр. севесо категорија према прописима који уређују заштиту од хемијског удеса), укључујући савет о мерама које корисници треба да предузму за њихово спровођење, ако је релевантно.

Ако се на хемикалије примењује пропис којима се уређују ограничења и забране производње, стављања у промет и коришћења хемикалија или други пропис, то се наводи.

Члан 100.

У Подпоглављу 15.2. Процена безбедности хемикалије наводи се податак да ли је извршена процена безбедности хемикалије за супстанцу или смешу.

Поглавље 16. Остали подаци

Члан 101.

У Поглављу 16. Остали подаци наводе се подаци који нису дати у другим поглављима, укључујући и информације о измени и допуни безбедносног листа, и то:

а) ако је безбедносни лист измењен и допуњен мора се јасно назначити који су подаци измењени, додати или избачени, осим уколико је то назначено на другом месту, а објашњење измена наводи се уколико је применљиво;

б) списак скраћеница и акронима наведених у безбедносном листу са објашњењем њиховог значења;

в) упућивање на основну литературу и изворе података;

г) ако безбедносни лист садржи податке о смеши, наводи се назнака која је метода процене података у складу са CLP/GHS правилником коришћена за класификацију;

д) списак релевантних ознака ризика (R ознака) са припадајућим текстом, обавештења о опасности са припадајућим текстом, ознака безбедности са припадајућим текстом и/или обавештења о мерама предострожности са припадајућим текстом;

ђ) савет о одговарајућој обуци за запослене ради заштите здравља људи и животне средине.

Снабдевач смеше која је класификована и обележена у складу са DSD/DPD правилником може у Поглављу 16. да наведе класификацију смеше према CLP/GHS правилнику, а пре него што ову класификацију примени за класификацију и обележавање на етикети.

III. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 102.

До 1. јуна 2015. године у Подпоглављу 2.1. безбедносног листа за супстанцу, као и у Подпоглављу 3.2. безбедносног листа за смешу наводи се класификација супстанце и у складу са CLP/GHS правилником и у складу са DSD/DPD правилником.

У безбедносном листу за смешу која је обележена према DSD/DPD правилнику до 1. јуна 2015. године у Подпоглављу 2.1. наводи се класификација смеше у складу са DSD/DPD правилником.

У безбедносном листу за смешу која је обележена према CLP/GHS правилнику до 1. јуна 2015. године у Подпоглављу 2.1. наводи се класификација смеше и у складу са CLP/GHS правилником и у складу са DSD/DPD правилником.

Од 1. јуна 2015. године у одговарајућим поглављима безбедносног листа наводи се класификација супстанце, односно смеше само у складу са CLP/GHS правилником.

Ако је смеша стављена у промет пре 1. јуна 2015. године, а обележена је у складу са DSD/DPD правилником и безбедносни лист достављен у складу са ставом 2. овог члана, снабдевач је дужан да достави безбедносни лист у складу са ставом 4. овог члана када смешу поново обележи у складу са CLP/GHS правилником, а најкасније до 1. јуна 2017. године.

Члан 103.

Даном почетка примене овог правилника престаје да важи Правилник о садржају безбедносног листа („Службени гласник РС”, број 81/10).

Члан 104.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС”, а примењује се од 1. јануара 2013. године.

Број 110-00-27/2011-04

У Београду, 22. децембра 2011. године

Управни одбор

Председник,

проф. др **Бранимир Јованчићевић**, с.р.